

EESRK info

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas – tiltas tarp Europos ir organizuotos pilietinės visuomenės
2016 m. sausio mėn. | LT

REDAKCIJOS SKILTIS

Dirbame kartu su žmonėmis Europos labui

Mieli skaitytojai,

2015-ieji Europai buvo kupini sunkumų: euro krizė, politinė ir ekonominė suirutė kelete valstybių narių ir galiausiai šimtų tūkstančių pabėgėlių ir imigrantų antplūdis į ES.

Be to, pernelyg aukštas nedarbo lygis, ypač jaunimo, juntamas klimato kaitos poveikis ir tvyranti radikalų islamistų teroristinių išpuolių grėsmė.

2016-aisiais teks spręsti itin sudėtingus uždavinius ir mes visi turime prisidėti ieškant geriausių bei teisingų sprendimų.

Europa turi persitvarkyti: ES turėtų tapti panašesnė į gerai organizuotą įmonę, turinčią stiprią vadovybę, bendradarbiaujančią su pavaldiniais, ir suderintais veiksmais siekiančią bendrų tikslų. Pirmenybė turi būti teikiama ekonominės ir pinigų sąjungos sukūrimui, nes ji – būtina priemonė bendros valiutos zonai. Būtina realiai įgyvendinti tikrą Europos prieglobsčio ir migracijos politiką. Laukia sudėtingi metai, todėl reikia nedelsiant imtis reikiamų reguliavimo priemonių.

Mūsų veiksmai turi būti vedini drąsos, paremti tikrove ir jais turi būti siekiama Europos žmonių gerovės. Pilietinė visuomenė rodo mums kelią ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, kaip organizuotos pilietinės visuomenės atstovas, dar labiau stengsis užimti teisėtą vietą formuojant ES politiką ir taip užtikrinti, kad Europos politika būtų vykdoma kartu su žmonėmis ir jų labui.

Gonçalo Lobo Xavier

Už komunikaciją atsakingas EESRK pirmininko pavaduotojas

ĮSIDĖMĖTINOS DATOS

2016 m. vasario 17–18 d.,
EESRK, Briuselis
EESRK plenarinė sesija

ŠIAME LEIDINIO NUMERYJE

- 2 Migrantai ir pabėgėliai EESRK gruodžio mėn. plenarinės sesijos diskusijų centre
- 3 ES Tarybai pirmininkaujantys Nyderlandai dėmesį sutelks į esminius dalykus
- 4 BŽŪP supaprastinimas turi būti grindžiamas sveika nuomonėje ragina mažinti administracinę našlą ūkininkams

Narsūs dviratininkai siūlo ES sprendimus priimantiems asmenims vos vieną dieną patirti, kas yra negalia

2015 m. gruodžio 14 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitete, bendradarbiaujant su JT, buvo rodomas filmas „El desorden de los sentidos“ („Pojūčių maišatis“) apie du jaunos neįgalios dviratininkus iš Ispanijos Gerardo ir Antonio, kurie 2013 m. kartu su savo šeimos nariais dviračiais įveikė Šv. Jokūbo piligrimų kelią. Šie žmonės dabar atvyko į Briuselį siekdami didinti informuotumą apie sunkumus, su kuriais susiduria neįgalieji savo kasdieniame gyvenime, ir daryti įtaką priimant ES teisės aktus.

Filmo prodiuserė Irene Hens, kino režisierius Alejandro González Salgado, Antonio Luque Aumente tėvas Javier Luque, Gerardo Fernández Costa ir jo treneris Javier Pitillas

Šis renginys, skirtas neseniai vykusiai Tarptautinei neįgalųjų dienai paminėti ir surengtas iš karto po to, kai buvo paskelbtas naujas Europos prieinamumo aktas, buvo itin svarbus Europoje gyvenantiems neįgaliesiems asmenims. Filmo kūrybinė grupė ir šeimos nariai kalbėjo apie tai, kad į žmones su negalia ir jų poreikius atsižvelgiama nepakankamai. Abi šeimos pasakojo EESRK, kad, nors joms pavyko pasiekti reikšmingų dalykų, kai kurie labai paprasti gyvenimiški reikalai neįgaliesiems tebekelia didelių sunkumų: itin sunku patekti į viešas vietas, dalyvauti darbo rinkoje ir naudotis socialinėmis bei viešosiomis paslaugomis.

Kai renginio vedėjas EESRK narys ir Užimtumo, socialinių reikalų ir pilietybės (SOC) skyriaus pirmininkas Pavel Trantina, kuris ir pakvietė Gerardo ir Antonio, paklausė, kokią vieną svarbiausią mintį jie norėtų išdėstyti ES institucijoms, Antonio tėvas Javier Luque paprašė ES sprendimus priimančių asmenų praleisti vieną dieną taip, tarsi turėtų negalią, kad suprastų kokie tikri sunkumai kyla neįgaliesiems, ir tik tada priimti sprendimą dėl galutinio naujo prieinamumo akto teksto.

Pavel Trantina pabrėžė: „ES turi dar daug ką nuveikti, kad patenkintų visus JT konvencijos dėl neįgalųjų teisių reikalavimus. Ilgai lauktas Europos

Komisijos Europos prieinamumo aktas yra žingsnis teisinga linkme, tačiau turime galvoti apie konkrečius žmones su negalia, pavyzdžiui, apie Gerardo ir Antonio, ir užtikrinti, kad jų poreikiai būtų patenkinti.“

2016 m. pradžioje EESRK parengs nuomonę dėl Europos prieinamumo akto, o Gerardo ir Antonio tėvo žodžiai Komiteto nariams bus įkvėpimo šaltinis. Be to, EESRK įkūrė nuolatinę tyrimo grupę, skirtą stebėti, kaip įgyvendinama JT konvencija, siekdamas prisidėti prie ES politikos formavimo šioje srityje ir skatinti pilietinės visuomenės, visų pirma neįgaliesiems atstovaujančių organizacijų, dalyvavimą. (aj) ●

EESRK 2015 m. pilietinės visuomenės premija skirta penkioms su skurdu kovojančioms organizacijoms

Penkios laimėjusios organizacijos EESRK plenarinėje sesijoje

Penkios apdovanotos iniciatyvos – tai tik dalelytė bendro darbo, kurį visoje Europoje atlieka tūkstančiai savanorių grupių ir NVO. Kiekviename iš projektų savaip nagrinėjama 2015 m. skurdo tema. Vokietijos ir Suomijos iniciatyvoms buvo skirta po 11 500 EUR. Trys

iniciatyvos, vykdomos Airijoje, Prancūzijoje ir Lenkijoje, apdovanotos po 9 000 EUR.

Kiekvienos organizacijos buvo klausama, kokį poveikį apdovanojimas turės jų darbui.

Pirmosios premijos laureatai *Armut und Gesundheit in Deutschland* (Vokietija)

„Laimėta pilietinės visuomenės premija ne tik prisidės prie mūsų geros reputacijos, kuri garantuoja finansinį mūsų darbo pagrindą, bet ir sustiprins mūsų poziciją politinėje arenoje skatinant ir agituojuojant gerinti sveikatos priežiūros paslaugas asmenims, kuriems to

>>> p. 2

Migrantai ir pabėgėliai gruodžio mėn. plenarinės sesijos diskusijų centre

Migracijos ir pabėgėlių krizė buvo pagrindinė EESRK gruodžio mėn. plenarinės sesijos tema. Asamblėja priėmė keturias nuomones, kuriose nagrinėjami įvairūs migracijos aspektai (žr. *toliau pateiktas santraukas*): nuo kovos su nelegaliu migrantų gabenimu veiksmų plano ir ES migracijos darbotvarkės iki saugių kilmės šalių sąrašo sukūrimo ir krizės perkėlimo mechanizmo. Be to,

EESRK priėmė rezoliuciją dėl pabėgėlių krizės, kuri EESRK info skaitytojams pateikiama tame pačiame puslapyje.

EESRK nuomone, skirtinga ES valstybių narių reakcija stengiantis suvaldyti šimtų tūkstančių pabėgėlių bei migrantų antplūdį akivaizdžiai parodė, kad Europai skubiai reikia iš tiesų bendros

prieglobsčio sistemos su suderintomis procedūromis. Atsižvelgdamas į sudėtingą dabartinę padėtį, EESRK ragina dėti bendras pastangas priimti pabėgėlius ir juos paskirstyti Europos Sąjungoje. EESRK mano, kad naujasis perkėlimo mechanizmas turėtų būti nuolatinis. Taip pat svarbu, kad Europa užtikrintų savo sienų saugumą bendromis, o ne nacionalinėmis pastangomis.

„Mums reikia daugiau atsakomybės, daugiau solidarumo ir daugiau Europos“, – tokia buvo bendra EESRK asamblėjos nuostata. EESRK priminė ES valstybėms narėms, kad ES yra grindžiama visų valstybių narių tarpusavio solidarumu ir kad iki šiol ši sistema veikia labai gerai. (sma/dm) ●

EESRK rezoliucija dėl pabėgėlių

2015 m. gruodžio 9–10 d. plenarinėje sesijoje (gruodžio 10 d. posėdyje) Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią rezoliuciją 174 nariams balsavus už, 8 – prieš ir 9 susilaikius.

EESRK labai vertina svarbų pilietinės visuomenės vaidmenį, susijusį su pabėgėliais, bėgančiais iš karo nualintų šalių ir todėl turinčių teisę gauti apsaugą pagal Ženevos konvenciją. Be pilietinės visuomenės atsako ši daugelyje Europos šalių susidariusi tragiška humanitarinė padėtis galėjo virsti katastrofa. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas yra tiesiogiai įsipareigojęs informuoti apie šią padėtį ir užtikrinti, kad jį tinkamai atsižvelgtų Europos institucijos, vyriausybės ir kiti politiniai veikėjai.

EESRK šiuo metu rengia vizitus į 11 valstybių narių (Vengriją, Lenkiją, Maltą, Graikiją, Vokietiją, Austriją, Slovėniją, Bulgariją, Švediją, Italiją ir Kroatiją) ir Turkiją, kurios susiduria su didžiausiu pabėgėlių srautu. Per šiuos vizitus bus dalyvaujama susitikimuose su pagalbamą pabėgėliams teikiančių pilietinės visuomenės organizacijų atstovais. Atstovaudami organizuotai pilietinei visuomenei Europos institucijose, užtikrinsime, kad jų balsas būtų išgirstas Europos lygmeniu.

EESRK mano, kad susiklosčiusi dabartinė padėtis ES turi kurti saugius humanitarinius koridorius pabėgėliams iš karo niokojamų ir terorizmo grėsmės varginamų šalių, bendradarbiaudama su šalimis, kuriose tokių pabėgėlių daugiausia. Be to, privalome sukurti tikrą bendrą Europos prieglobsčio sistemą, pagrįstą visoje ES suderintomis procedūromis. Ji būtų paremta vienodu prieglobsčio statusu ir abipusiu sprendimų dėl prieglobsčio suteikimo pripažinimu, bendra atsakomybe ir solidarumu, bendromis pastangomis perkeltant pabėgėlius ES viduje ir iš trečiosios valstybės į ES, taip pat persvarstyti Dublino reglamentu. Be to, reikalinga solidarumu grindžiama ir tvirta naštos pasidalijimo sistema, kurioje nuolatinė, teisinga ir įpareigojanti apsaugos ieškančių asmenų paskirstymo visoms ES šalims sistema būtų pirmasis žingsnis. Atsižvelgiant į išimtinę aplinkybę ir remiantis Stabilumo ir augimo paktu, su pabėgėliais susijusios papildomos išlaidos, jas nuodugniai patikrinus, neturėtų būti įskaičiuojamos į valstybių narių valdžios sektoriaus deficitą.

Be to, EESRK yra labai susirūpinęs dėl šiuo metu daromos žalos Šengeno susitarimui ir laisvo judėjimo principui, nes tai yra vienas pagrindinių ES piliečiams naudingų Europos laimėjimų. Svarbu tinkamai apsaugoti Šengeno šalių išorės sienas. Tačiau vidaus kliūčių atkūrimas ir sienų statymas nepadės Europos piliečiams siekti vienybės ar puoselėti ES pilietiško.

Taip pat labai svarbu parengti skubių priemonių pagrindinėms dabartinių pabėgėlių srautų priežastims spręsti. ES turi bendradarbiauti su kilmės ir tranzito šalimis sprendžiant šiuos klausimus, ir šiuo aspektu EESRK ragina Komisiją bendradarbiaujant su šiomis šalimis laikytis ne tik saugumu, bet ir žmogaus teisėmis pagrįsto požiūrio. Galiausiai EESRK pabrėžia būtinybę įtraukti pilietinę visuomenę į dialogą su trečiosiomis šalimis.

EESRK, per pastaruosius metus įgijęs daug patirties sprendžiant migracijos problemas, visų pirma vystant Europos integracijos ir (arba) migracijos forumo veiklą, mano, kad pabėgėlių integracija ir įtraukimas į mūsų visuomenę turi būti dvikryptis procesas, kuriame esminį vaidmenį atlieka socialiniai partneriai, kitos pilietinės visuomenės organizacijos, vyriausybės ir vietos valdžios institucijos. Pirmenybė turėtų būti teikiama galimybei patekti į darbo rinką ir, konkrečiau, kvalifikacijų pripažinimui bei profesiniam ir prireikus kalbos mokymui. Siekdama centralizuoti paraiškų dėl įdarbinimo, mokymo ir kvalifikacijos pripažinimo teikimą, Europos Sąjunga turėtų pradėti taikyti tam tikras priemones priėmimo šalyse ir ES.

Siekiant būtino socialinio sutarimo visoje Europoje, labai svarbu visapusiškai užtikrinti vienodą požiūrį į piliečius ir pabėgėlius Europoje ir garantuoti jų socialines teises daugiausia dėmesio skiriant pažeidžiamiausiems asmenims. Siekiant padėti pabėgėliams iš naujo kurti savo gyvenimus ir kartu kuo labiau sumažinti galimų konfliktų su vietos gyventojais skaičių bei išvengti didesnių išlaidų ateityje, svarbu užtikrinti ankstyvas investicijas, skirtas pabėgėlių integracijai į visuomenę ir darbo rinką. Siekiant šio tikslo itin svarbus yra tinkamas vietos viešųjų paslaugų finansavimas ir pabėgėlių ir vietos gyventojų pilietinis dialogas. ●

Migracijos dokumentų rinkinys

2015 m. gruodžio mėn. plenarinės sesijos metu svarstytos ir priimtos šios nuomonės:

● **ES kovos su neteisėtu migrantų gabenimu veiksmų planas (2015–2020 m.)**

EESRK remia veiksmų planą, tačiau rekomenduoja laikytis visapusiškesnio požiūrio išsamiai numatant, kaip ES apsaugos aukas ir joms teiks pagalbą. EESRK pakartoja JT generalinio sekretoriaus raginimą „apsvarstyti galimybę sukurti daugiau teisėtų ir saugių [pabėgėlių ir migrantų] atvykimo į Europą būdų“, rekomenduoja Europos prieglobsčio paramos biurui suteikti daugiau įgaliojimų vykdyti savo veiklą valstybėse narėse, kurioms reikia konkrečios paramos, naudotis Darnaus vystymosi darbotvarkę siekiant šalinti pagrindines socialines ir ekonomines neteisėto migrantų gabenimo priežastis ir daugiau dėmesio skirti sistemingam pilietinės visuomenės organizacijų, kurios migrantams teikia labai svarbią pagalbą, finansavimui.

Balsavimo rezultatai: nuomonė priimta 176 nariams balsavus už, 3 – prieš ir 5 susilaikius.

● **Europos saugių kilmės šalių sąrašas**

EESRK rekomenduoja parengti tikslus kriterijus siekiant nustatyti, ar šalis turėtų būti įtraukta į saugių kilmės šalių sąrašą remiantis, be kita ko, žmogaus teisių organizacijų pateikiama naujausia informacija. EESRK mano, kad saugios kilmės šalies sąvoka jokiais aplinkybėmis neturėtų būti taikoma, jei šalyje pažeidžiamos demokratinės laisvės. Jis rekomenduoja taikyti lankstesnį mechanizmą, kuris padėtų iš dalies keisti šį sąrašą, kad būtų galima per pagrįstą laikotarpį reaguoti į besikeičiančias aplinkybes, ir mano, kad būtina leisti žmogaus teisių organizacijoms, ombudsmenams bei ekonomikos ir socialinių reikalų taryboms inicijuoti sąrašo keitimo procedūrą.

Balsavimo rezultatai: nuomonė priimta 180 narių balsavus už, 4 – prieš ir 6 susilaikius.

● **Europos migracijos darbotvarkė**

EESRK mano, kad ES turi sukurti tikrą bendrą prieglobsčio sistemą su vienodu statusu ir abipusiu sprendimų pripažinimu, atsakomybe ir dalijimusi našta. Mano, kad migrantų neintegravimo sąnaudos gerokai viršija jų integravimo sąnaudas ir yra įsitikinęs, kad Europa turi dėti daugiau pastangų išorės sienų apsaugai. Visa ES išorės politika daugiausia dėmesio turi būti skiriama pagalbai kilmės šalims, kad būtų pasiektas pakankamas saugumo, stabilumo ir gerovės lygis. Valstybių narių išlaidos pabėgėlių priėmimui ir integracijai negali būti įtrauktos į struktūrinio biudžeto deficito skaičiavimus.

Balsavimo rezultatai: nuomonė priimta 161 narių balsavus už, 10 – prieš ir 7 susilaikius.

● **Nuolatinis krizinis perkėlimo mechanizmas pagal Dublino sistemą**

EESRK norėtų, kad perkėlimo mechanizmas, sukurtas reaguojant į dabartinę pabėgėlių krizę, būtų įtrauktas į bendrą strategiją numatant nuolatinę, sąžiningą ir privalomą sistemą, kurią taikant būtų galima paskirstyti apsaugos prašančiuosius visose ES šalyse, ir ragina Komisiją ir kitas ES institucijas aktyviai remti valstybes nares, sudarančias tinkamas prieglobsčio prašytojų perkėlimo ir integravimo sąlygas.

Balsavimo rezultatai: nuomonė priimta 152 nariams balsavus už, 6 – prieš ir 13 susilaikius. ●

EESRK misija į Graikiją. Eidomenio pabėgėlių priėmimo centras

Pabėgėlių ir migracijos krizės valdymas: iki vasario mėn. EESRK ketina surengti dvylika tiriamųjų misijų

Siekdamas rasti būdą, kaip įveikti pabėgėlių krizę Europoje, EESRK ketina surengti 12 vizitų į skirtingas šalis, kad gautų tiesiogines informacijas iš vietoje su migrantais ir pabėgėliais dirbančių pilietinės visuomenės organizacijų. 2015 m. gruodžio mėn.–2016 m. vasario mėn. numatomų vizitų tikslas – rinkti informaciją, kuri padėtų parengti galimas strategijas siekiant suvaldyti pabėgėlių srautus ir nustatyti geriausią praktiką ir politiką, padėsiančią užtikrinti sklandų pabėgėlių priėmimo, perkėlimo ir (arba) integracijos procesą. Šios misijos yra įtrauktos į Komiteto *going local* programą ir jomis siekiama nustatyti problemas ir poreikius, taip pat įvairių organizacijų, aktyviai

besistengiančių įveikti dabartinę pabėgėlių krizę, laimėjimus ir geriausią praktiką.

Galutinis misijų tikslas – įnešti deramai pagrįstą ir dokumentais paremtą indėlį į ES politikos formavimo procesą tęsiant darbą, susijusį su EESRK nuomone dėl *Europos migracijos darbotvarkės*. *Antrasis įgyvendinimo dokumentų rinkinys*. Iš trijų EESRK narių sudarytos delegacijos jau vyko į Austriją, Švediją, Graikiją, Vengriją ir Vokietiją. Kroatija ir Slovėnija buvo aplankytos sausio mėn. pirmoje pusėje, o Italijoje, Lenkijoje, Maltoje, Bulgarijoje ir Turkijoje bus lankomasi per ateinančias savaites. (mm) ●

reikia. Jausmas, kad stovime petys į petį su tokia institucija kaip EESRK, reiškia, kad pripažįstamas darbas, kurį atlieka mūsų darbuotojai.“

Y fondas (Suomija)

„Toks europinis pripažinimas yra labai svarbus, nes jis labai motyvuoja mūsų darbuotojus. Tai taip pat svarbu nacionaliniu mastu ir bus mums labai naudinga, nes mūsų darbas Suomijoje taps geriau žinomas. Apdovanojimas suteikia mums svarbesnę vietą tarp šioje srityje dirbančių Suomijos fondų ir NVO.“

Antrosios premijos laureatai ANDES (Prancūzija)

„Mūsų organizacijai priklauso savo darbui pasižventę žmonės. Mus vienija komandos dvasia ir partnerystės ryšiai su visuomeninėmis asociacijomis, kurias remia savanoriai. Dirbame su smulkiais ūkininkais, maisto pagalbos gavėjais ir nesaugioje padėtyje atsidūrusiais žmonėmis. Visiems šiems žmonėms toks apdovanojimas yra prasmingas ir labai džiuginantis, kaip europinis visų dalyvavusių asmenų darbo pripažinimas!“

Third Age (Airija)

„Suteikta pilietinės visuomenės premija leis mums pasidalyti savo modeliu su platesne auditorija. Įgyvendinant projektą „Fáilte Isteach“ buvo rastas veiksmingas sprendimas, kaip paremti migrantus siekiant gerinti jų socialinę ir profesinę veiklą, aktyviau juos įtraukti į bendruomenės gyvenimą ir užmegzti ilgalaikius draugystės ryšius. Organizuotos pilietinės visuomenės premija padės mums dalytis šia paprasta, tačiau veiksminga koncepcija su daugybe kitų bendruomenių visoje Airijoje ir galbūt visoje ES.“

Barka tarpusavio pagalbos fondas (Lenkija)

„Premijos laimėjimas labai sustiprins Barka fondo vaidmenį plėtojant socialinę ekonomiką tarptautiniu mastu. Į Barka fondą neseniai kreipėsi Makedonijos ir Serbijos NVO ir institucijos, suinteresuotos perimti Lenkijos sistemą ir savo bendruomenėse kurti vietos partnerystes, socialinės integracijos centrus ir socialines įmones. Barka fondas taip pat dirba su Afrikos išeivija Europoje ir vietos bendruomenėmis Kenijoje ir Etiopijoje.“ (sg) ●

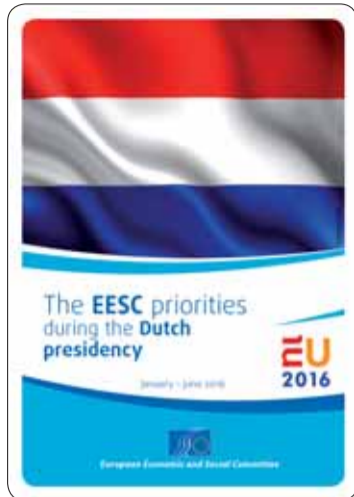
ES Tarybai pirmininkaujantys Nyderlandai dėmesį sutelks į esminius dalykus

2016 m. sausio 1 d. iš Liuksemburgo pirmininkavimą ES perima Nyderlandai. Vadovauti Europos Sąjungos Tarybai bus nelengva tokiu metu, kai tvyro įtampa dėl didžiulio pabėgėlių bei migrantų antplūdžio, tebekyla teroristinių išpuolių grėsmė, visuomenės parama Europos Sąjungai yra kaip niekada menka ir planuojama surengti referendumą Didžiojoje Britanijoje.

„Esminius dalykus gvildenanti Sąjunga, į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą diegiant inovacijas orientuota Sąjunga ir pilietinei visuomenei artima Sąjunga“ – tokių pagrindinių principų laikosi ES Tarybai pirmininkaujantys Nyderlandai, nustatę šiuos prioritetus:

- migracija ir tarptautinis saugumas,
- Europa – inovacijų diegėja ir darbo vietų kūrėja,
- patikima finansinė būklė ir tvirta euro zona,
- į ateitį orientuota klimato ir energetikos politika.

EESRK pritaria Nyderlandų vyriausybės akcentuojamam augimui ir darbo vietų kūrimui. EESRK pirmininkas Georges Dassis pritarė Nyderlandų vyriausybės raginimui sukurti „vienijančią Sąjungą“ ir jos primygtiniam skatinimui puoselėti pagrindines vertybes, didinti visuomenės pritarimą ir – visų svarbiausia – „aktyviai įtraukti gyventojus ir pilietinės visuomenės organizacijas“. „Jeigu toks bus pirmininkaujančių Nyderlandų tikslas, jeigu tokia dvasia jie vadovausis pirmininkaudami Tarybai, jeigu galės didžiulius, kad išklause pilietinės visuomenės organizacijų, tada mūsų Komitetas ne tik bus pasirėngęs greitai reaguoti į bet kokią prašymą pateikti nuomonę, bet ir bus stipresnis pirmininkaujančios valstybės sąjungininkas.“ (Žr. brošiūrą *EESRK prioritetai Nyderlandų pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpiu – 2016 m. sausio–birželio mėn.*).

ES Tarybai pirmininkaujantys Nyderlandai paprašė EESRK parengti keletą tiriamųjų nuomonių:

- ES energetikos politikos išorės dimensija,
- Tvaresnės maisto sistemos,
- Europos pilietinės visuomenės tvaraus vystymosi forumas,
- Pabėgėlių integracija ES,
- Kova su skurdu,
- Darbo santykių raida ir poveikis siekiant išlaikyti deramą darbo užmokestį,
- Inovacijos – naujų ekonomikos modelių varomoji jėga,
- Bendro vartojimo ekonomika ir saviregulavimas,
- Darbo jėgos judumo ES didinimas,
- ES miestų darbotvarkės ateitis.

Šias nuomones numatoma baigti rengti 2016 m. pavasarį. (dm/amw)

TPIP. Kuo jis naudingas socialiniams partneriams?

EESRK pasisako už konstruktyvų dialogą su socialiniais partneriais

Europos Parlamento Pirmininkas Martin Schulz su EESRK pirmininku Georges Dassis konferencijoje dėl TPIP

Lapkričio mėn. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) pakvietė Europos socialinius partnerius aptarti Transatlantinę prekybos ir investicijų partnerystės susitarimą (TPIP), dėl kurio šiuo metu vyksta Europos ir Jungtinių Amerikos Valstijų derybos. Renginyje dalyvavo už prekybą atsakinga ES Komisijos narė Cecilia Malmström, Europos Parlamento Pirmininkas Martin Schulz, Liuksemburgo Ministras Pirmininkas Xavier Bettel, EESRK pirmininkas Georges Dassis ir kiti atstovai. Po to vyko diskusijos, per kurias paaiškėjo, kad į daug klausimų dar lieka neatsakyta. Dalyviai paragino siekti skaidrių derybų, teikti išsamią informaciją, kuri aiškiai parodytų TPIP pranašumus ir trūkumus, ir aktyviau įtraukti socialinius partnerius.

EESRK pirmininkas G. Dassis kalbėjo apie savo viziją dėl priimtino susitarimo su JAV: „Mano nuomone, sėkmingas TPIP turėtų suteikti ekonominių galimybių mažosioms, vidutinėms ir didelėms įmonėms tiek JAV, tiek Europoje. Susitarimas turėtų užtikrinti darbo vietas ir skatinti naujų darbo vietų kūrimą, kartu užtikrinti darbuotojų teises, socialinę apsaugą ir dialogą. Remiamas dviejų didžiausių ekonominių sąjungų jis turėtų padėti parengti pasaulio masto aplinkos ir socialinius standartus. Taigi uždavinys sunkus, todėl svarbu įtraukti socialinius partnerius. Šis susitarimas turi būti grindžiamas socialine ir tvarumo

darbotvarkė ir mes nesutiksime, kad būtų žeminami mūsų standartai.“

Jacek Krawczyk pridūrė: „Skyriuje apie darnų vystymąsi turi būti numatytas tinkamas pilietinės visuomenės stebėsenos mechanizmas. Pilietinės visuomenės dalyvavimas stebint, kaip įgyvendinamas Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės susitarimas, yra itin svarbus.“

Gabriele Bischoff pabrėžė sukurtų darbo vietų skaičiaus ir kokybės reikšmę: „Turime gebėti įvertinti naudos ir rizikos santykį ir imtis būtinų priemonių neigiamam poveikiui mažinti.“

Luca Jahier nuomone, „TPIP derybos yra pačios skaidriausios derybos, kuriose iki šiol dalyvavo ES“. (sma)

EESRK pritaria Europos Komisijos aviacijos strategijai ir ragina ją įgyvendinti

Aviacija daro labai didelį poveikį ekonomikos augimui. Oro transporto sistema sukuria daug didesnę naudą nei vien aviacijos pramonė. Aviacijos sektoriuje dirba beveik 2 mln. žmonių, o jo indėlis Europos ekonomikai sudaro 110 mlrd. EUR.

Europos Komisija savo Europos aviacijos strategijoje nustatė 4 pagrindinius prioritetus: užtikrinti ES pirmaujančias pozicijas tarptautinės aviacijos srityje, kartu sudaryti vienodas veiklos sąlygas; įveikti ekonomikos augimo ribas ore ir žemėje; išlaikyti aukštus ES saugos, saugumo, aplinkosaugos, socialinius ir keleivių teisių standartus; daryti pažangą inovacijų, skaitmeninių technologijų ir investicijų srityse.

2015 m. rugsėjo mėn. EESRK numatė keletą konkrečių veiksmų, kurių reikia imtis siekiant sukurti **Integruotą ES aviacijos politiką**. Kad ES išliktų konkurencinga, **jai reikia nuoseklios ir išsamių ES aviacijos strategijos**, kuri pašalintų nereikalingą našta, darančią žalą aviacijos vertės tinklui, skatintų pasiekti pasaulinį konsensusą dėl tvarumo ir atspindėtų Europos piliečių ir įmonių vertybes. „Savo nuomonėje EESRK nustatė 6 sritis, kuriose reikia imtis veiksmų konkurencingumui skatinti: sauga, susisiekimai, inovacijos, tvarumas, socialinis aspektas ir pasaulinis konkurencingumas. Raktas į sėkmę bus strategijos įgyvendinimas. Būtina sėkmės sąlyga yra visų aviacijos sektoriaus vertės grandinės atstovų dalyvavimas

© Newland / Shutterstock.com

ir bendradarbiavimas“, – teigė EESRK nuomonės dėl **Integruotos ES aviacijos politikos** pranešėjas Jacek Krawczyk.

Rugsėjo mėn. priimtos EESRK nuomonės dėl **Socialinio dempingo civilinės aviacijos sektoriuje** pranešėja Anne Demelonne taip pat pritarė Europos Komisijos pasiūlymui sustiprinti socialinę darbotvarkę ir kurti kokybiškas darbo vietas aviacijos sektoriuje. Tačiau ji pabrėžė, kad reikėtų aktyviau kovoti su socialiniu dempingu. (sg)

Aukų teisės Europos Sąjungoje jau tapo realybe

EESRK nuomonės dėl ES aukų teisių direktyvos pranešėja K. Walker Shaw, Maggie Hughes ir „Victim Support Europe“ vykdomasis direktorius Levent Altan

2015 m. lapkričio 19 d. EESRK buvo surengta diskusija dėl ES direktyvos dėl nusikaltimų aukų teisių įgyvendinimo. Joje dalyvavo Maggie Hughes, kurios sūnus Robbie tapo didelio išpuolio Graikijoje auka ir per jį patyrė nepagydomą smegenų traumą. Supratusi, kad jai ir jos sūniui niekas nesuteiks pagalbos, paramos ar konsultacijų, ji nusprendė pradėti kovą dėl aukų teisių.

Ši kova buvo rezultatyvi: 2012 m., padedant EESRK, Maggie Hughes pavyko padaryti įtaką ES

teisės aktams dėl paramos nusikaltimų aukoms Europos Sąjungoje. Direktyva dėl aukų teisių apsaugos turėtų būti įgyvendinama visose valstybėse narėse ir piliečiams turi būti suteikta galimybė reikalauti teisių į individualų savo padėties įvertinimą ir pagarbų elgesį, suprantamą informaciją apie savo teises ir bylą, taip pat paramą aukoms ir jų apsaugą.

EESRK nuomonės dėl šios direktyvos pranešėja Kathleen Walker Shaw per 2011 m. EESRK surengtą klausymą pirmą kartą atkreipė ES institucijų dėmesį į Robbie Hughes atvejį. Ji pareiškė esanti patenkinta tuo, kad pagaliau priimta direktyva, kuria siekiama remti ir apsaugoti nukentėjusius piliečius, ir pranešė apie savo sprendimą toliau stebėti direktyvos įgyvendinimą valstybėse narėse, kad šios teisės taptų tikrove.

Maggie Hughes pripažino, kad naujos teisės galiausiai suteikia visos Europos piliečiams, tapusiems nusikaltimų aukomis, tinkamą apsaugą, o „Victim Support Europe“ vykdomasis direktorius Levent Altan pabrėžė savo organizacijos įdėtą pastangas ir paragino valstybes nares teikti psichologinę ir praktinę pagalbą padedant aukoms atsigauti. (cad)

COP 21 susitarimas – daug žadanti pradžia

Pagaliau piliečių ir pilietinės visuomenės Europoje ir kitose pasaulio dalyse spaudimas, atrodo, įtikino pasaulio lyderius pasirašyti susitarimą ir atlikti savo vaidmenį siekiant, kad visuotinis atšilimas neviršytų 2°C, o geriausiai atveju – 1.5°C, palyginti su 1990 m. lygiu.

„Pirmojo pasaulinio klimato kaitos susitarimo pasirašymas yra istorinis įvykis. Tai yra svarbus žingsnis pereinant prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos“, – sakė EESRK pirmininkas Georges Dassis komentodamas ką tik pasirašytą Paryžiaus susitarimą. EESRK jau daugelį metų vykdo aktyvią veiklą klimato kaitos srityje, stebi derybas ir rengia rekomendacijas ES politikos formuotojams. Dabar jis pasirengęs visapusiškai prisidėti prie bendrų praktinių pastangų, nuo kurių priklausys mūsų planetos ateitis.

Paryžiaus susitarimo įgyvendinimas pilietinės visuomenės rankose

Daugelyje bendruomenių visoje Europoje ir už jos ribų piliečių ir pilietinės visuomenės organizacijos jau yra varomoji tvarytų pokyčių jėga. Joms tenka lemiama vaidmuo stiprinant ir spartinant perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos. Jų vaidmuo

EESRK pirmininkas Georges Dassis su dalyviais 2015 m. Paryžiaus klimato konferencijoje (COP 21)

ir dalyvavimas bus neabejotinai itin svarbūs įgyvendinant Paryžiuje priimtus sprendimus.

Dabar pats laikas tarptautinei bendruomenei pasinaudoti šiuo istoriniu susitarimu ir pradėti jį įgyvendinti praktikoje. (sma)

BŽŪP supaprastinimas turi būti grindžiamas sveika nuovoka

EESRK savo nuomonėje ragina mažinti administracinę našą ūkininkams

© Kirill Trubitsyn / Shutterstock.com

EESRK palankiai vertina tai, kad Europos Komisija nusprendė teikti pirmenybę bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) įgyvendinimo supaprastinimui. Didesnis skaidrumas ir teisinis tikrumas turėtų būti derinami su administracinės naštos mažinimu ūkininkams, kitiems naudos gavėjams, gamintojų organizacijoms ir nacionalinėms administracijoms. Supaprastinta BŽŪP turi būti įgyvendinta kuo skubiau ir ūkininkams turi būti suteikta reikiama informacija ir mokymai.

BŽŪP biudžetas sudaro 38 proc. ES biudžeto. Svarbu nustatyti aiškias taisykles, reglamentuojančias šių lėšų panaudojimą, kartu siekti išvengti pernelyg didelio reguliavimo. Komisijos užsakymu atliktas vertinimas parodė, kad įgyvendinus ankstesnes BŽŪP reformas administracinė našta padidėjo nuo 15 iki 20 proc.

EESRK rekomenduoja parengti pasiūlymus, grindžiamus prioritetingu supaprastinimo priemonių sąrašu, parengtu Žemės ūkio tarybos ir pirmininkaujantios valstybės narės. Komiteto nuomone, labai svarbu išanalizuoti galiojančių reikalavimų nuoseklumą, įskaitant jų poveikį aplinkai, maisto saugai bei prieinamumui ir darbo vietų kūrimui. Tai turėtų būti daroma siekiant nustatyti, kurie reikalavimai yra būtini, o kurie turi būti pritaikyti arba panaikinti. Komitetas rekomenduoja mažinti administracinę našą sudarant galimybę patvirtinus naujas taisykles panaikinti senas.

Nors EESRK palankiai vertina tai, kad imtasi veiksmų įgyvendinant BŽŪP reformą tiesiogines išmokas susieti su žaliniu, tačiau taip pat ragina užtikrinti didesnę lankstumą taikant žalinimo nuostatas, kad būtų galima atsižvelgti į nenumatytus išorės veiksnius, pavyzdžiui, meteorologines sąlygas, sausras ar kainų pokyčius, dėl kurių priemonės tampa netikslingos arba jų neįmanoma įgyvendinti.

Visuotinai pripažįstama, kad už reikalavimų nesilaikymą turi būti baudžiama. Tačiau patikrinimai ir galimos baudos turi būti proporcingi paramos gavėjų gaunami pinigų sumai ir reikalavimų nesilaikymo priežastims.

EESRK nuomonė priimta gruodžio mėn. plenarinėje sesijoje 196 nariams balsavus už, 9 – prieš ir 26 susilaikius. (sma)

NETRUKUS EESRK

2016 m. renginys „Tavo Europa, tavo balsas!“ – 2016 m. kovo 17–19 d., EESRK

Žodis jaunimui

Jau septintus metus iš eilės organizuoti pilietinei visuomenei atstovaujantis Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas siekia, kad būtų išgirsta jaunosios kartos nuomonė, patirtis ir idėjos.

EESRK pakvies 16–17 metų jaunuolius iš visos ES (pirmą kartą) iš penkių šalių kandidačių (Albanijos, Turkijos, Juodkalnijos, Serbijos ir buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos) atvykti į Briuselį ir aptarti svarbų migracijos klausimą.

Pabėgėlių krizė parodė, kad daug žmonių Europoje gali būti labai humaniški ir solidarūs. Nors už imigracijos politiką yra atsakingos valstybių narių vyriausybės, integracijai reikalingas pilietinės visuomenės dalyvavimas, pavyzdžiui, darbo vietose, mokyklose ir vietos bendruomenėse.

Iš kiekvienos šalies burtų keliu bus atrinkta po vieną mokyklą, iš kurios trys moksleiviai ir vienas mokytojas atvyks į Briuselį kartu dirbti, diskutuoti ir pateikti konkrečių pasiūlymų, kuriuos būtų galima praktiškai įgyvendinti mokyklose, klubuose ir pan. siekiant veiksmingiau integruoti jaunus migrantus ir didinti informuotumą apie tinkamos integracijos, ypač jaunesnių pabėgėlių, svarbą.

Moksleiviams bus suteikta galimybė pasiruošti renginiui ir diskusijoms Briuselyje padedant EESRK nariams, kurie apsilankys atrinktose mokyklose ir paaiškins apie Komiteto darbą ir veiklą, taip pat išdėstys savo poziciją dėl migracijos ir pabėgėlių krizės. (fgr)

NAUJAS LEIDINYS

SUŽINOKITE, KUO JUMS GALI BŪTI NAUDINGAS EESRK

Brošiūra „Sužinokite, kuo jums gali būti naudingas EESRK“ buvo atnaujinta 2015 m. spalio mėn. EESRK pradėjus naują kadenciją. Leidinys jau išspausdintas anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis, redakcijos kitomis kalbomis bus paskelbtos kiek vėliau.

Šios brošiūros egzempliorių galima gauti pateikus prašymą adresu vipcase@eesc.europa.eu.

Daugiau informacijos rasite adresu <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.publications.30561>.

TRUMPAI

EESRK ekspertas dalijomosi ekonomikos klausimu atstovavo Komitetui Pietų Korėjoje

EESRK narys ir pranešėjas dalijomosi ekonomikos klausimu **Bernardo Hernández Bataller** atstovavo EESRK 2015 m. lapkričio 19–20 d. Pietų Korėjoje vykusiame tarptautiniame forume dėl paslaugų sektoriaus pažangos „Dalijomosi ekonomikos plėtra: klausimai ir sprendimai“. Forumas suteikė išskirtinę galimybę visiems dalyviams pasidalyti mokslinių tyrimų rezultatais ir patirtimi dalijomosi ekonomikos srityje. Kartu tai buvo proga aptarti pažangią pasaulinę praktiką ir parengti tinkamas reguliavimo priemones, kurios apsaugotų ir stiprintų dalijomosi ekonomikos sektorių. B. Hernández Bataller buvo vienintelis pranešėjas, galėjęs perteikti europinį požiūrį šiuo klausimu, ir jis buvo labai palankiai įvertintas konferencijos dalyvių. Išsamesnės informacijos apie EESRK požiūrį į dalijomosi ekonomiką rasite EESRK nuomonėje dėl *Bendradarbiavimo arba dalyvavimo grindžiamo vartojimo. Tvarumo modelis XXI amžiui*. (sg)

EESRK narys Bernardo Hernández Bataller (trečias iš kairės) 2015 m. tarptautiniame forume dėl paslaugų sektoriaus pažangos

Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių aukščiausiojo lygio susitikimas: Viduržemio jūros regiono pilietinės visuomenės dialogas – kelias į solidarumą

Geriausias pavyzdys – Tuniso nacionalinio dialogo ketvertas

„Laikas Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybėms pagaliau įgyvendinti Barselonos įsipareigojimus“, – taip vieningai nusprendė 2015 m. lapkričio 30 d. EESRK surengto 20-ojo Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių aukščiausiojo lygio susitikimo, skirto pažymėti Barselonos proceso dvidešimtmetį, dalyviai.

„Regiono stabilizavimas ir saugumas turi būti neatsiejami nuo ekonominio ir socialinio vystymosi. Žmonių saugumas privalo būti pagrindinis visų sprendimų tikslas“, – sakė EESRK pirmininkas Georges Dassis susitikimo pradžioje.

Bendroje deklaracijoje reikalaujama gerinti švietimą ir jaunimo bei moterų galimybes regione ir pripažinti demokratijos principais pagrįstas pilietinės visuomenės asociacijas. Joje taip pat raginama sukurti tikrą bendrą migracijos ir prieglobsčio politiką (daugiau informacijos rasite EESRK interneto svetainėje).

Pilietinės visuomenės tarybų atstovai įsipareigojo toliau bendradarbiauti įgyvendinant naująją Europos kaimynystės politiką, taip pat intensyviai dirbti klimato kaitos srityje atsižvelgiant į 22-ąją Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferenciją (COP 22), kuri vyks Maroke. (sma)

EESRK info 23 kalbomis: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.eesc-info>

Redaktorius

Alun Jones (vyriausiasis redaktorius)
Daniela Marangoni (dm)

Numerį rengė:

Alun Jones (aj)
Anne-Marie Wiersma (amw)
Caroline Alibert-Deprez (cad)
Daniela Marangoni (dm)
Fabiola Giraldo Restrepo (fgr)
Jonna Pedersen (jp)
Milen Michev (mm)
Siana Glouharova (sg)
Silvia M. Aumair (sma)

Leidinio koordinatore

Agata Berdys (ab)

Leidinyje baigtas 2016 m. sausio 4 d.

Adresas

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas
Jacques Delors pastatas,
99 Rue Belliard,
B-1040 Briuselis, Belgija
Tel. +32 25469476
Faks. +32 25469764
El. paštas eescinfo@eesc.europa.eu

Interneto svetainė: <http://www.eesc.europa.eu/>

EESRK info leidžiamas devynis kartus per metus Komiteto plenarinių sesijų metu.

Išspausdintą EESRK info versiją anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis galima gauti nemokamai Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto Spaudos skyriuje.

Be to, EESRK info leidinį 23 kalbomis PDF formatu rasite EESRK interneto svetainėje <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.eesc-info>.

EESRK info nėra oficiali EESRK veiklos ataskaita. Tokio pobūdžio dokumentai skelbiami Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba kituose Komiteto leidiniuose.

Atgaminti leidžiama, jei daroma nuoroda į šaltinį – EESRK info – ir kopija nusiunčiama redaktoriui.

Tiražas 6 500 egz.

Kitas numeris bus išleistas 2016 m. vasario mėn.

2016 m. sausio mėn. / 1

Leidinių biuras